

TÁ TØRVURIN Á SPENNINGI TEKUR YVIR

– SUMMI KLÁRA **IKKI** AT STEÐGA **SPÆLINUM**, HÓAST **FAMILJULÍV**
OG **FÍGGJARSTØÐA** ERU Í **VANDA**. TAÐ ER TÁ, **TALAN** ER UM
SPÆLIØRSKU, SIGUR **EYÐUN JOENSEN**, SÁLARFRØÐINGUR

LUDOMANI

Rannvá G. Fossaberg
rannva@sosialurin.fo

Lógvarnir verða sveittutir, pulsurnir hækkar, og adrenalinið súsar í kroppinum. Tú ivast ikki í, at hesaferð verður tað. Hesaferð vinnur tú.

Pengaspøl so sum poker og tipping eru als ikki óvanlig, og fleiri føroyingar brúka nógva tíð upp á at royna eydnuna í onkrum av hesum spølunum. Spøl sum kunnu geva stórar peningaupphæddir, um tú ert so heppin at vinna. Fyri tey flestu, ið fáast við hesi spøluni, er talan um eitt undirhaldandi og stuttligt ítriv, men fyri summi gerst hugurin at spæla pengaspøl so mikið stórur, at talan er um spæliørsku, eisini kallað ludomani.

– Ludomani kann samanlíknast við flest onnur sløg av misnýtslu. Ístaðin fyri eitt nú alkohol ella rúsevni hava ludomanar tørv á tí spenninginum, sum teir upplivað, tá teir spæla, sigur Eyðun Joensen. Hann er fyrrverandi kliniskur sálarfrøðingur við psykiatriska depilin

á Landssjúkrahúsinum og hevur meira enn tredivu ára royndir innan sálarfrøðina.

Hava tørv á spæli

Ein av orsøkunum til at menniskju yvirhøvur tíma at fáast við ymiskum spølum, er, at vit frá náttúrunnar síðu hava hug at spæla.

– Øll menniskju hava nakrar grundleggjandi tøvir, og harímillum er spæl ein tørvur. Sum fyrbrigdi er eydnu-

spæl um stóran og skjótan vinning sera gamalt, tí longu í gamla Rom var neyðugt hjá myndugleikunum beinleiðis at bannað spæli, tí spøl fingur vald á menniskjunum har, greiðir Eyðun Joensen frá. Tað er ofta spenningurin, ið spæl hevur við sær, sum ger, at fólk yvirhøvur tíma at spæla poker ella brúka tíð upp á at fara oman í kioskina við einum viddingarseðli.

– Teimum flestu dámar væl spenningin, sum jú er ein týðningarmikil part-

ur av teimum ymsu pengaspølunum. Eins og við spæli, so er spenningur eisini ein grundleggjandi tørvur, sum kann nøktast við til dømis einum spæli av poker, sigur Eyðun Joensen, sum leggur dent á, at hjá teimum flestu eru pengaspølini bert eitt ítriv og tekur ikki yvirhond.

– Tað er hvør sítt at tíma at spæla pengaspøl og so at gerast bundin at tí. Vanlig fólk spæla hesi spølini væl vitandi um, at tey ikki vinna hvørjaferð, men tá tað endiliga sigur bingo, so tíma tey at spæla aftur, og tað er tað, sum drívur verkið hjá teimum flestu. Hjá einum ludomani hinvegin verður persónurin bundin at spenninginum, sum liggur í óvissuni »vinni eg ella tapi eg«. Hugurin at spæla verður so stórur, at alt annað verður skúgvast til viks.

Sakna spenning

Sambært Eyðun Joensen kann tað hugsast, at tey fólkini, ið gerast bundin at pengaspølum, sakna ein ávísan spenning í gerandisdegnum.

– Øll hava vit brúk fyri einum ávís- um spenningi ella avbjóðingum, men